

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพอนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๘/๒๕๕๖

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

กรณีสืบเนื่องจากพลตำรวจเอก ประทีป สันติประภพ และคณะ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผู้ร้อง วินิจฉัยว่า กระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้งของคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า กระบวนการสรรหาดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต้องพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่าคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งคือบุคคลตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ซึ่งถ้าผู้ร้องเห็นว่าคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งคือบุคคล (ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น) ตามมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ผู้ร้องจึงจะมีอำนาจรับเรื่องร้องเรียนไว้วินิจฉัยว่า การกระทำ (กระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง) ของคณะกรรมการสรรหาดังกล่าว มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ และถ้าผู้ร้องพิจารณาแล้วเห็นว่ากระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องจึงจะเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญต่อไป แต่ถ้าการพิจารณาในเบื้องต้นดังกล่าวผู้ร้องเห็นว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง มิใช่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น แล้ว ผู้ร้องย่อมไม่มีอำนาจที่จะรับเรื่องไว้วินิจฉัยว่ากระบวนการสรรหากรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ต่อมาผู้ร้องได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการที่ถูกกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๓๘ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้มีหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์เพื่อเสนอต่อประธานวุฒิสภา และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วก็สิ้นสุดหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง

อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใดบัญญัติให้คณะกรรมการสรรหาดังกล่าวเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เรื่องร้องเรียนดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องที่จะรับไว้พิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อ ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้ พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภพ และคณะ จึงยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้แย้งว่า คณะกรรมการ สรรหากรรมการการเลือกตั้ง มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ผู้ร้อง จึงต้องวินิจฉัยรับเรื่องร้องเรียนเพื่อเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่ผู้ร้องวินิจฉัยว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง จึงเป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องซึ่งเป็นองค์การตาม รัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๖๖

ผู้ร้องในฐานะผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภามีอำนาจพิจารณาว่าคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ของรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาเสนอเรื่องให้ศาล รัฐธรรมนูญวินิจฉัยเกี่ยวกับปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่

พิเคราะห์แล้ว ตามคำร้องและคำขอท่ายคำร้องของผู้ร้อง มีลักษณะเป็นเชิงหาหรือหรือเป็นเชิง ให้ศาลรัฐธรรมนูญยืนยันคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว ไม่มีปัญหา เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา อันจะเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้

เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
มีคำสั่งยกคำร้อง

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ